Eduskunta
Valtiovarainvaliokunta
vav@eduskunta.fi

Asia: VNS 2/2025 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2026–2029

Eduskunnan valtiovarainvaliokunta pyytää Talouspolitiikan arviointineuvostolta näkemystä finanssipolitiikan linjasta, toimista ja kasvutoimista, puolustuksen rahoituksesta ja puolustusrahoituksen poikkeuslausekkeen aktivoinnista sekä muita mahdollisia nostoja.

Kommentoimme tässä lausunnossa hallituksen puoliväliriihessä päättämiä uusia politiikkatoimia keskittyen tärkeimpiin verotusta koskeviin päätöksiin. Lausunnon taustamateriaaleina on käytetty 30.4.2025 julkaistua Julkisen talouden suunnitelmaa vuosille 2026–2029 ja valtiovarainministeriön kevätennustetta (Taloudellinen katsaus kevät 2025). Lisäksi lausunnon valmistelussa on hyödynnetty valtiovarainministeriön 6.5.2025 päivittämää muistiota ”Hallituksen puoliväliriihen toimenpidekokonaisuuden vaikutuslaskelmista”. Talouspolitiikan arviointineuvosto tarkastelee hallituksen puoliväliriihen toimia ja niiden yhteensopivuutta hallituksen julkilausumien talouspolitiikan tavoitteiden kanssa perusteellisemmin seuraavassa vuosiraportissaan.

Kuvaamme seuraavassa ensin lyhyesti puoliväliriihen (euroilla mitattuna) tärkeimmät veropäätökset. Sen jälkeen kommentoimme niitä talouskasvun, suhdannepolitiikan ja julkisen talouden kestävyyden kannalta. Kommentoimme erikseen myös puolustusrahoitukseen liittyvän poikkeuslausekkeen aktivointia. Lopuksi esitämme vielä tiivistetysti tärkeimmät johtopäätökset.

Puoliväliriihen veropäätökset

Hallitus päätti puoliväliriihessä sekä veronalennuksista että veronkiristyksistä. Euromääräisesti mitattuna valtaosa veronalennuksista koskee ansio- ja yhteisöverotusta. Hallitus laskee sekä ansiotulojen ylintä rajaveroastetta että laajemmin keskituloisten ansiotuloverotusta. Yhteisöverotusta hallitus keventää laskemalla yhteisöverokantaa kahdella prosenttiyksiköllä.

Ansiotuloverotus kevenee vuonna 2026 ja yhteisöverotus vuonna 2027. Staattisesti arvioiden ansiotuloveron kevennykset ovat euromääräisesti yhteensä samaa suuruusluokkaa (noin miljardi euroa vuodessa) kuin yhteisöveron kevennys (reilut 800 miljoonaa euroa vuodessa). Muita hallituksen päättämiä veronalennuksia ovat esim. ruoan arvonlisäveron laskeminen puolella prosenttiyksiköllä sekä perintöveron alarajan nostaminen. Yhteensä veronkevennykset vähentävät julkisen talouden tuloja staattisesti arvioiden yhteensä noin 1,6 mrd. eurolla vuonna 2026 ja noin 2,6 mrd. eurolla vuonna 2027.[1]

Hallitus päätti toisaalta myös staattisesti arvioiden noin 950 miljoonan euron veronkorotuksista. Hallitus kiristää mm. tupakan, alkoholijuomien ja virvoitusjuomien verotusta, jättää tekemättä ansiotuloverotukseen liittyvän indeksitarkistuksen ylemmissä tuloluokissa, ja poistaa työmarkkinajärjestöjen jäsenmaksujen verovähennyskelpoisuuden.

[1] Tämä veronkevennysten yhteismäärä on laskettu JTS:n s. 68 taulukon 24 tietojen perusteella, pl. hallitusohjelmassa päätettyjen ansiotuloverotuksen indeksitarkistusten vaikutukset.

Lisäksi hallitus päätti noin 300 miljoonan euron menosäästöistä. Näistä säästöistä valtaosa kuitenkin korvaa hallituksen aikaisemmin päättämiä, mutta saavuttamatta jääneitä säästötavoitteita.

Kokonaisuutena puoliväliriihen päätökset kasvattavat julkisyhteisöjen alijäämää staattisesti arvioiden hieman yli miljardilla eurolla vuonna 2026 ja noin kahdella miljardilla eurolla vuonna 2027.

Verotuksen rakenne ja kokonaistuotanto

Hallitus vaikuttaa tavoittelevan talouskasvun kiihdyttämistä muuttamalla verotuksen rakennetta. Yleisesti ottaen kokonaistuotantoa voidaankin pyrkiä kasvattamaan siirtämällä verotuksen painopistettä pois veroista, jotka vähentävät paljon taloudellista aktiviteettia, erityisesti työntekoa tai investointeja, kohti veroja, jotka vähentävät sitä vähemmän. Esimerkkinä taloudellisen aktiviteetin kannalta erityisen vähän haitallisesta verosta mainitaan usein maapohjan kiinteistövero. Maan määrä on kiinteä, joten vero ei vähennä sitä. Se ei toisaalta myöskään pienennä työnteon tai investointien taloudellisia kannustimia. Korkeampi maapohjan kiinteistövero laskee maan hintaa ja kohdistuu lähinnä vain maanomistajille.

Kysymys ei ole kuitenkaan pelkästään erilaisista veropohjista, esimerkiksi maapohjasta ja ansiotuloista, vaan myös veroasteista. Verotuksen vääristävien vaikutusten arvioidaan yleensä kasvavan veroastetta nopeammin. Tämä perustelee usein esitettyä nyrkkisääntöä, jonka mukaan tehokas verojärjestelmä perustuu laajoihin veropohjiin ja suhteellisen mataliin veroasteisiin.

Verorakenteen muutosten vaikutukset talouskasvuun ovat yleensä väliaikaisia. Kyse on pikemminkin kokonaistuotannon nostamisesta aikaisempaa korkeammalle tasolle, ei niinkään talouskasvun pysyvästä tai pitkäaikaisesta kiihdyttämisestä. Pitkän aikavälin talouskasvu (henkeä kohden mitattuna) perustuu lähinnä työn tuottavuuden kasvuun, eikä esimerkiksi työpanoksen jatkuvaan kasvattamiseen. Toisaalta talouskasvun tilapäinenkin kiihdyttäminen vahvistaisi julkista taloutta esimerkiksi laskemalla julkisen talouden velkasuhdetta. Samalla se voi nostaa kansalaisten hyvinvointia.

Verouudistuksia suunniteltaessa tai arvioidessa tarkastellaan toisinaan erilaisten veronalennusten itserahoitusastetta, eli sitä, kuinka suuri osa jostakin veronkevennyksestä staattisen arvion (ilman käyttäytymisvaikutuksia) mukaan aiheutuvasta verotulojen laskusta palautuu veropohjien kasvun kautta. Korkea itserahoitusaste viittaa siihen, että kyseisen veron arvioidaan olevan (nykytasollaan) siinä mielessä suhteellisen vääristävä tai tehoton vero, että se pienentää veropohjia, esimerkiksi ansiotuloja tai investointeja, veron tuottoon nähden suhteellisen paljon. Tällöin sen (pieni) keventäminen voi vastaavasti kasvattaa veropohjia niin sanottujen dynaamisten vaikutusten kautta niin paljon, että verotulot vähenevät paljon vähemmän kuin mitä staattisen laskelman perusteella voisi arvioida.

Kokonaistuotannon kasvattamisen näkökulmasta on yleensä järkevää pyrkiä laskemaan sellaisia veroja, joiden alentamisen itserahoitusaste on korkea ja vastaavasti kiristää veroja, joiden itserahoitusaste on matala. (Veronkorotusten kohdalla suurempi itserahoitusaste tarkoittaa pienempää verotulojen kasvua.) Oleellista ei siis niinkään ole itserahoitusasteiden suuruus, vaan niiden ero eri verojen välillä.

Verotukseen liitetään toki usein muitakin tavoitteita kuin mahdollisimman suuren kokonaistuotannon ylläpitäminen. Erityisesti tavoite tulojen tasaamisesta voi olla ristiriidassa kokonaistuotannon kasvattamisen kanssa. Jonkin veronalennuksen korkea itserahoitusaste ei ole myöskään haittaverojen osalta hyvä peruste sen toteuttamiselle.

Itserahoitusasteita koskevien arvioiden vertailu ei kuitenkaan ole aina suoraviivaista. Arviot voivat erota esimerkiksi sen mukaan, otetaanko niissä huomioon muiden verojen tuottoihin kohdistuvat vaikutukset. Esimerkiksi ansiotuloveron kevennys kasvattaa käytettävissä olevia tuloja ja sitä kautta myös kulutusta ja kulutusverotuottoja, vaikka se ei vaikuttaisi lainkaan työntekoon ja sitä kautta ansiotuloihin. Toisaalta sama pätee myös hyvin tehokkaina pidettyihin veroihin, kuten vaikkapa juuri maapohjan kiinteistöveroon. Korkeampi maapohjan kiinteistövero arvattavasti pienentäisi kulutusverokertymää pienentämällä kuluttajien verojen jälkeisiä tuloja. Pelkästään ansiotuloverotuksen keventymiseen (ilman työntarjontavaikutuksia) liittyvä kulutusverojen kasvu ei siis perustele verotuksen painopisteen siirtämistä ansiotuloverotuksesta kohti kiinteistöverotusta.

Puoliväliriihen veropäätösten arviointia

Puoliväliriihen veronalennuksista ansiotulojen ylimmän rajaveron laskeminen on nähdäksemme selkeimmin linjassa edellä kuvatun ajattelun kanssa. Valtiovarainministeriön esittämän arvion mukaan ylimmän rajaveroasteen alentamisen itserahoitusaste on (pitkällä aikavälillä) 100 prosenttia, eli se täsmälleen rahoittaa itse itsensä.

Ylimmän rajaveron alentamisen itserahoitusastetta koskevat arviot perustuvat yleensä laskelmiin siitä, kuinka paljon veronalennuksen aiheuttamat, empiiristen tutkimusten perusteella arvioidut käyttäytymisvaikutukset tuottavat lisää verotettavia ansiotuloja. Kuten valtiovarainministeriön muistiossakin todetaan, eri tutkimustuloksiin perustuvat laskelmat voivat poiketa toisistaan merkittävästi. On kuitenkin huomionarvoista, että ylimmän rajaveroasteen ollessa niin korkea, kuin mitä se Suomessa on, varsin maltillisilla oletuksilla käyttäytymisvaikutuksen suuruudesta päädytään lähellä sataa prosenttia oleviin itserahoitusasteisiin.[2]

Viimeaikainen empiirinen tutkimuskirjallisuus myös puoltaa näkemystä, että niin kutsuttu verotettavan tulon jousto on jonkin verran suurempi, kuin mitä osassa aiheeseen liittyvää tutkimuskirjallisuutta on aiemmin arvioitu. Kyse on todennäköisesti vähemmän työtunneista ja enemmän siitä, että hyvin korkea rajaveroaste heikentää merkittävästi työntekijöiden kannustimia pyrkiä etenemään työurallaan ja ottaa vastaan vastuullisempia ja vaativampia tehtäviä.

Myös yhteisöveron alentaminen voi olla perusteltua osana kokonaistuotannon kasvattamiseen tähtäävää verorakenteen muutosta. Yhteisövero kohdistuu kansainvälisesti liikkuvaan tuotannontekijään, eli pääomaan. Yhteisöveron lasku voi kasvattaa kokonaistuotantoa ja samalla myös sekä yhteisöveropohjaa että monia muitakin veropohjia investointien kasvun myötä. Yhteisöveropohja voi kasvaa myös sitä kautta, että monikansalliset yritykset näyttävät enemmän voittoja Suomessa.

Yhteisöveron alentamisen itserahoitusasteesta on kuitenkin nähdäksemme olemassa vähemmän luotettavaa tutkimusnäyttöä kuin ansiotulojen ylimpien rajaveroasteiden alentamisen itserahoitusasteesta. Tämä johtuu osin siitä, että yhteisöveron alentaminen (tai nostaminen) koskee usein hyvin suurta osaa yrityksistä. Se tekee vaikeaksi löytää sellaisia vertailuasetelmia, joiden perusteella voisi päätellä luotettavasti, miten yritysveron alentaminen vaikuttaa keskimäärin esimerkiksi investointeihin. Toinen syy on se, että laajaa yritysjoukkoa koskevalla yhteisöveron muutoksella saattaa olla erilaisia hintavaikutuksia. Yhteisöveron alennuksen voi esimerkiksi olettaa nostavan palkkatasoa. Korkeampi palkkataso pienentää yhteisöveropohjan (voittojen) kasvua, mutta tuo toisaalta lisää ansiotuloverotuloja. Tällaisia niin sanottuja yleisen tasapainon vaikutuksia on usein vaikea identifioida empiirisessä tutkimuksessa, sillä ne eivät kohdistu johonkin tiettyyn yritysryhmään vaan näkyvät koko talouden tasolla.

[2] Aihetta on käsitelty Talouspolitiikan arviointineuvoston vuoden 2015 vuosiraportin luvuissa 7.1 ja 7.2.

Valtiovarainministeriön arvion mukaan yhteisöveron alentamisen itserahoitusaste on noin 60 %. Muistion perusteella jää hieman epäselväksi mihin tutkimuksiin tämä arvio perustuu. Muistiossa viitatussa Karin ja Ropposen (2014) tutkimuskirjallisuuskatsauksessa päädytään noin 50 prosentin itserahoitusasteeseen. Kyseisen katsauksen mukaan itserahoitusasteeseen vaikuttaa merkittävästi edellä mainittu monikansallisten yritysten kannustin siirtää voittoja maasta toiseen verotuksen perusteella. Viime vuosina voitonsiirtomahdollisuuksia on kuitenkin rajoitettu kansainvälisesti. Se saattaa tarkoittaa, että yhteisöveron alentamisen itserahoitusaste on aikaisempaa matalampi, elleivät yritykset sitten vastaavasti siirrä aikaisempaa herkemmin investointeja maasta toiseen yhteisöverotuksen perusteella.

Vaikutuslaskelmia taustoittavassa muistiossa ministeriö toteaa valitsemiensa itserahoitusasteiden olevan lähempänä tutkimuskirjallisuuden tarjoaman vaihteluvälin ylä- kuin alareunaa. Perusteluna mainitaan, että nykyinen hallitus on päättänyt suuresta määrästä muita talouskasvun edellytyksiä tukevia toimia. On kuitenkin epäselvää, miksi nämä toimet vaikuttaisivat esimerkiksi juuri yhteisöveron alennuksen itserahoitusasteeseen. Valtiovarainministeriön muistiossa korostetaan kuitenkin itserahoitusastetta koskeviin arvioihin liittyvää epävarmuutta.

Yhteisöverokannan alentaminen keventää myös jo toteutettujen investointien tuottojen verotusta. Niiden osalta menetetään verotuloja samassa suhteessa kuin mitä yhteisöverokantaa lasketaan. Verokannan laskun lykkääminen vuoteen 2027 pienentää tätä ongelmaa, mutta ei poista sitä läheskään kokonaan. Vaihtoehtoinen tapa keventää investointien verotusta olisi myöntää kaikille investoinneille samantapainen investointihyvitys, jonka hallitus on jo myöntänyt ns. puhtaan siirtymän investoinneille, tai sallia investointien vähentäminen verotuksessa nopeutetussa aikataulussa (ns. korotetut poistot). Tällaisten instrumenttien avulla veronkevennys olisi voitu kohdistaa pelkästään uusille investoinneille.

Muita puoliväliriihessä päätettyjä veronalennuksia on jo lähtökohtaisesti vaikeampi perustella tavoitteella tehdä verojärjestelmästämme kokonaistuotannon kannalta tehokkaampi. Keskituloisten nykyinen ansiotuloverotus tuskin kuuluu verojärjestelmämme eniten kokonaistuotantoa pienentäviin elementteihin. Valtiovarainministeriön laskelmissa sen itserahoitusasteeksi arvioidaan 30 %. Tämä on toki hieman korkeampi kuin se 20 %:n itserahoitusaste, joka arvioissa liitetään veronkorotuksiin. Mitään järin vahvaa teoreettista tai empiiriseen tutkimukseen pohjaavaa perustelua sille, miksi päätettyjen veronkorotusten itserahoitusaste jäisi keskituloisten veronkevennystä matalammaksi, ei kuitenkaan nähdäksemme ole olemassa.

Finanssipolitiikan viritys

Hallitus tavoittelee hallitusohjelman mukaisesti velkasuhteen taittamista vaalikauden lopussa. Hallitus on jo toteuttanut varsin mittavia sopeutustoimia. Osasta niistä hallitus päätti keväällä 2024. Talouspolitiikan arviointineuvosto katsoi tammikuussa 2025,[3] että hallituksen finanssipolitiikan viritys on suhteellisen hyvin perusteltu ottaen huomioon sekä julkisen talouden tilanne että suhdannetilanne.

Kuten edellä kuvattiin, vero- ja menopäätösten yhteenlaskettu vaikutus on ainakin staattisesti arvioiden selkeästi julkisen talouden alijäämää kasvattava. Puoliväliriihen päätökset muuttavat finanssipolitiikan viritystä aiempaa linjaa elvyttävämmäksi ainakin ensi vuodesta alkaen. Tätä kautta päätökset todennäköisesti kasvattavat kokonaiskysyntää, minkä voi olettaa kasvattavan kokonaistuotantoa tilapäisesti.

[3] Talouspolitiikan arviointineuvoston vuosiraportti 2024.

Tällaista finanssipolitiikan virityksen tai linjan muutosta voi ehkä perustella Suomen jonkin verran aikaisemmin ennustettua heikommalla suhdannekehityksellä sekä Yhdysvaltojen nykyisen kauppapolitiikan aiheuttamalla, kansainvälisen talouden kehitystä koskevalla epävarmuudella. Finanssipolitiikan keventämisen ajoitusta erityisesti vuosille 2026 ja 2027 on kuitenkin vaikea pitää täysin perusteltuna suhdannetilanteen näkökulmasta. Esimerkiksi valtiovarainministeriön tuoreimman ennusteen perusteella suhdannetilanne on vuonna 2026 työllisyydellä tai tuotantokuilululla mitattuna parempi kuin kuluvana vuonna.

Julkisen talouden kestävyys

Se, että vero- ja menopäätösten yhteenlaskettu vaikutus on staattisesti arvioiden selvästi julkisen talouden alijäämää kasvattava, tarkoittaa myös, että kasvuriihen päätökset saattavat heikentää julkista taloutta merkittävästi. Lopullinen vaikutus riippuu dynaamisten vaikutusten toteutumisesta, mutta kuten edellä kuvattiin, niiden mittaluokkaan liittyy paljon epävarmuutta.

Suomen julkisyhteisöjen alijäämä oli 4,4 % vuonna 2024 ja valtiovarainministeriön ennusteen perusteella alijäämä olisi 3,8 % vuonna 2025 ja 3,2 % vuonna 2026. VM:n ennusteessa on otettu huomioon kehysriihessä tehtyjen päätösten suorat vaikutukset julkisyhteisöjen alijäämään ja velkasuhteeseen, mutta toimien ns. itserahoitusasteita tai dynaamisia vaikutuksia ei ole ennusteeseen sisällytetty. On siten todennäköistä, että julkisen talouden ennusteen luvut tarkentuvat ylöspäin hallituksen päättämien toimien alkaessa vaikuttaa pidemmällä aikavälillä. Koska hallituksen päättämät veronkevennykset kohdistuvat pääosin vuoteen 2026, tulisi veromuutosten dynaamisten vaikutusten olla melko etupainotteisia, jotta ne vaikuttaisivat jo vuoden 2026 alijäämään sitä alentavasti. On siten todennäköistä, että alijäämä pysyy yli EU:n finanssipoliittisiin sääntöihin liittyvän 3 % viitearvon myös vuonna 2026.

Suomen julkisen talouden pidemmän aikavälin näkymät ovat joka tapauksessa edelleen huolestuttavat. Yksi syy tähän on päätös puolustusmenojen voimakkaasta kasvattamisesta lähivuosina. Siksi hallituksen, joka on aivan oikein asettanut tavoitteekseen julkisen talouden kestävyyden vahvistamisen, olisi luontevaa tehdä veronalennusten vastineeksi enemmän kompensoivia veronkiristyksiä. Jos veronkiristykset ovat taloudellisen aktiviteetin kannalta mahdollisimman vähän haitallisia, verotulot voisivat kasvaa selvästi nykyiseen verrattuna, mikä osaltaan auttaisi tasapainottamaan julkista taloutta.

Yhteisöveron alentamisen yhteydessä olisi ollut luontevaa kiristää listaamattomien yritysten osinkoverotusta laskemalla nettovarallisuuteen suhteutettua tuottorajaa. Nykyinen listaamattomien yritysten osinkoverotus ohjaa joissakin tapauksissa kasvattamaan nettovarallisuutta, vaikka yritykseen sijoitetut varat tuottaisivat (ennen verotusta) huonosti. Tämä ei ole taloudellisen tehokkuuden tai kokonaistuotannon kasvattamisen näkökulmasta hyvä asia. Tämän tapainen osinkoverotuksen ja yhteisöveron kattava uudistus, yhdessä ansiotulon ylimmän rajaveroasteen laskun kanssa olisi myös vähentänyt Suomen verojärjestelmään liittyvää ns. tulonmuunto-ongelmaa.

Hallituksen puoliväliriihen pöytäkirjamerkinnöissä todetaan, että hallitus toteuttaa kiinteistöveron arvostamisuudistuksen, siten että kiinteistöverotuksen laskennalliset arvot otetaan käyttöön portaittain. Arvostusuudistus tarkoittanee käytännössä kiinteistöverotuksen kiristymistä. Verotuksen painopisteen siirtäminen kohti kiinteistöverotusta olisi hyvin linjassa edellä kuvatun, kokonaistuotannon kasvattamiseen tähtäävän veropolitiikan kanssa. Hallitus ei ole kuitenkaan ilmeisesti antanut tarkempaa tietoa uudistuksen aikataulusta tai toteutustavasta.

Uusien veronkiristyksen sijasta, tai niiden lisäksi, julkista taloutta voisi vahvistaa uusilla menoleikkauksilla. Yhteisöverokannan laskemisen yhteydessä olisi ollut luontevaa päättää myös puoliväliriihessä päätettyjä selvästi suuremmista yritystukien leikkauksista. Yhteisöverokannan lasku

olisi tällöin kompensoinut tukien leikkaamisen vaikutuksia mahdollisesti kielteisiä vaikutuksia yksittäisiin yrityksiin.

Puolustuksen rahoitus ja poikkeuslausekkeen aktivointi

Hallitus on huhtikuussa 2025 päättänyt nostaa puolustusmenoja 3 %:iin suhteessa BKT:hen vuonna 2029. Tämä tarkoittaa puolustusmenojen melko huomattavaa tasokorotusta erityisesti vuosina 2028 ja 2029. Puolustukseen päätetyt kehyskauden loppupuolelle ajoittuvat menolisäykset näkyvät nyt julkisen talouden suunnitelmassa esitetyissä alijäämä- ja velkaluvuissa. Ilman puolustusmenoihin tehtävää korotusta julkisen talouden alijäämä olisi ennusteen mukaan noin 2,5 % suhteessa BKT:hen vuonna 2029. Puolustusmenot huomioiden alijäämän ennustetaan olevan 3,3 % suhteessa BKT:hen vuonna 2029.

Suomi on hakenut EU:sta finanssipoliittisten sääntöjen puolustusmenoihin liittyvän poikkeuslausekkeen aktivointia. Poikkeuslauseke luo olemassa oleviin sääntöihin joustoa, sillä sen on tarkoitus sallia sääntöpoikkeamat, jotka selittyvät aiempaa korkeammilla puolustusmenoilla. Vertailuvuotena poikkeuslausekkeen perusteella hyväksyttäville puolustusmenoille käytetään vuotta 2021, joten myös jo toteutuneet lisäykset puolustusmenoihin tulisivat huomioiduksi. Poikkeuslausekkeen hyödyntäminen on sikäli järkevää, että se tuo Suomelle finanssipoliittista liikkumavaraa suhteessa EU:n yhteisiin finanssipolitiikan sääntöihin. Puolustusmenojen pysyvä kasvattaminen ei kuitenkaan ole hyvä perustelu lisävelanotolle. Velkarahoitus sopii luontevammin suurten, kertaluontoisten menoerien rahoittamiseen.

Yhteenveto

Osa hallituksen puoliväliriihessä päättämistä veromuutoksista on perusteltavissa tavoitteella tehdä verojärjestelmästä siinä mielessä tehokkaampi, että se vähentää taloudellista aktiviteettia aikaisempaa vähemmän. Kokonaisuutena veromuutoksiin liittyy kuitenkin merkittävä riski verotulojen pienenemisestä, sillä veronkorotukset ja uudet menoleikkaukset kattavat staattisesti arvioiden vain melko pienen osan veronkevennyksistä. Julkisen talouden heikko tilanne huomioon ottaen olisi perusteltua pyrkiä tekemään enemmän sellaisia veronalennuksia kompensoivia veronkiristyksiä, jotka haittaavat taloudellista aktiviteettia mahdollisimman vähän. Myöskään nykyinen suhdannenäkymä ei ainakaan yksiselitteisesti tue puoliväliriihen päätösten seurauksena toteutuvaa finanssipolitiikan keventymistä vuodesta 2026 eteenpäin.

EU:n finanssipoliittisiin sääntöihin liittyvän poikkeuslausekkeen aktivointi toisi Suomen finanssipolitiikalle lisää liikkumavaraa, joka saattaa osoittautua hyödylliseksi suhdannepolitiikan näkökulmasta. Päätös puolustusmenojen pysyvästä kasvattamisesta lisää silti painetta julkisen talouden lisäsopeutuksille tulevina vuosina.

Lisätietoja Talouspolitiikan arviointineuvosto

puheenjohtaja Niku Määttänen, niku.maattanen@helsinki.fi

pääsihteeri Jenni Jaakkola, jenni.jaakkola@vatt.fi

tutkija Henri Keränen, henri.keranen@vatt.fi